

“XƏZƏR XƏBƏR”: HƏYATIMIZIN 20 İLİNİN GÜZGÜSÜ

1994-95-ci tədris ilinin payız semestrində “Xəzər Universitetinin bir qəzeti ola bilirmi?” sualı məni məşğul etməyə başladı. Düşüncəmə istiqamət verən səbəblər göz qabağında idi. 1, 2 və 3-cü il tələbələrımızlə tədris prosesini davam etdiririk, növbəti tədris ili ilk məzunlarımız olacaq. Beynəlxalq layihələrə qoşulmuşuq, xüsusilə Los Angeles Kaliforniya Universiteti (UCLA) ilə əməkdaşlıq proqramımız böyük uğurla davam etməkdədir. Müəllim, digər əməkdaşlar və tələbələrımızdən ibarət sanki ciddi və eyni zamanda mehriban bir kollektiv formalaşib. Universitetimizin söz yaradıcılığını gücləndirmək, elmi-tədris fəaliyyətinin müəyyən uğurlarını qələmə almaq, universitetdaxili polemikalara meydan vermək, gələcək üçün xronika yaratmaq kimi fikirlər qəzetin vacib, hətta zəruri olduğunu demirmi?!

Qəzetin nəşrinə yeni ildən başlamağı qərara aldım. “Yazıların dili Azərbaycan, ingilis və rusca ola bilər” dedik. Nə xüsusi bir redaksiya heyəti yaratdıq, nə yazılar üzərində işləyəcək jurnalistləri müəyyən etdik, nə də texniki heyət düzəlddik. Necə deyirlər, işə “öz gücümüzle” başladım. Bu, əlbəttə ki, peşəkar yanaşma deyildi. Görək nə olur?! Hay-küy yaratmadım, sakitcə işə başladım. İşə başladım deyəndə ki, yazıları mən yazdım, məlumat xarakterli digər yazıları hazırladım, kompüter işləri isə Zakirin, ilk kompüterçimizin öhdəsində idi.

1995-ci ilin yanvar ayında “Xəzər Xəbər”in ilk sayı işıq üzü gördü! Universitetimizin mahiyyətini

açıqlayan “Nədir Xəzər Universiteti?” adlı yazı ilə başladım. “Bəstəkar Tofiq Quliyev Xəzər Universitetinin fəxri doktorudur” adlı məqalə ilk fəxri doktorumuzun kimliyi və təntənəli mərasimin necə keçdiyini nəql edirdi. İngiliscə “Khazar University Core Curriculum” adlı mühüm məlumatı xüsusi qeyd etmək lazımdır; burada tətbiq etməkdə olduğumuz “kredit sistemi”, 100 ballıq şkala üzrə biliklərin qiymətləndirməsi siyasəti, tədris planlarının (curriculum'un) tərtib olunma prinsipləri izah və şərh edilmişdi. Bunları Azərbaycanda ancaq 2006-cı ildən başlayaraq (2005-ci ilin ortalarında rəsmi olaraq Bologna prosesinə qoşulduqdan sonra) asta-asta öyrənməyə və daxil etməyə başlayacaqdılar. İlk sayımızda yanvarın sonlarında keçirəcəyimiz beynəlxalq konfrans haqqında elan, həmçinin Qafqaz və Orta Asiyanın öyrənilməsində Xəzər Universitetinin rolu haqqında söhbət də açılmışdı. “Xəzər Xəbər”in ilk sayı redaktor adı və müəlliflər (daha doğrusu, müəllifi) göstərilmədən çıxmışdı (“Xəzər Xəbər”in ilk sayından baş redaktoru Hamlet Isaxanlıdır - red).

“Xəzər Xəbər”in ikinci sayında Xəzər Universitetində təşkil olunmuş “Azərbaycan Respublikasında məktəb islahatı” beynəlxalq konfransının (27-28 yanvar 1995) materialları geniş əksini tapmışdı. UCLA professoru Val Rust'la intervyu və bəzi digər materiallar ingiliscə verilmişdi. “Khazar University Core Curriculum” davam etdirilmiş, onun azərbaycanca variantı verilməyə başlanmışdı. Bunlar, həmçinin, Xəzər Universitetinin akademik kataloqunu nəşr etməyə hazırlıq idi. “Xəzər Xəbər” quru məlumat xarakterli qəzet olmadığını göstərir, şəxsi yazılar və maraqlı şəkllər də verirdi. Beynəlxalq əlaqələrin genişlənməsi öz əksini tapırdı. Qəzetin 4-cü sayında ABŞ-da Atlanta şəhərində yerləşən Georgia State University ilə tələbə mübadiləsi, müsabiqə yolu ilə Amerikaya 9 tələbənin gedəcəyi elan olunmuş, 6-cı sayında isə müsabiqənin qalibləri, onların hansı göstəricilərə görə necə qiymət aldıkları haqqında məlumat dərc olunmuşdu (professor Bijan Fazlollahi'nin imzası ilə). Tələbə və müəllimlər, eləcə də valideynlər Xəzər Universitetində, xüsusi halda onun beynəlxalq proqramlarında necə tərəfsiz, ciddi və açıq müsabiqə keçirildiyinin, onun qəzetdə işıqlandırıldığına şahidi oldular.

“Xəzər Xəbər” öz 5, 7, 8 və 9-cu sayları ilə konfrans və polemika meydanını əks etdirmək gücünü

göstərdi. "Azərbaycan tarixinin problemləri, müasir tədris və elmi nəşrlərdə onların əksi" konfransı haqqında geniş məlumat və təhlil verildi. Fəridə Məmmədovanın "Voprosi istoričeskoy qeoqrafi, etnoqenezə v poslednix izdaniyax, učebnix posobiyax..." adlı polemik yazısına (5-ci sayı) professor Süleyman Əliyərli cavab verdi (7-ci sayı). "Azərbaycanda milli azlıqların mədəni-tarixi inkişafı" haqqında böyük maraq doğuran konfransımızın (27 may 1995) materialları da qəzet səhifələrində geniş işıqlandırıldı. "Xəzər Xəbər" in 8-ci sayında "Azərbaycan qadınları tarix boyu və bu gün" mövzusunda ingiliscə maraqlı yazılar dərc olundu (Roza Arazova, İradə Qasımova, Firəngiz Nəsirova, Nayereh Tohidi), 9-cu sayı isə tamamilə görkəmli tarixçi Sara xanım Aşurbəylinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı tanınmış alimlərin yazılarından ibarət oldu.

"Xəzər Xəbər" in başlanğıc dövrü, göründüyü kimi, üçdillilik, geniş əhatəli, sanballı və maraqlı idi. Bir qədər sonra Nigar Bağirova qəzetin məsul katibi təyin edildi (14-cü sayı). "Xəzər Xəbər" in iki yaşı (1997, yanvar) qəzətdən jurnala keçidlə yadda qaldı. Ali məktəb üçün sanki jurnal qəzətdən daha uyğun görünür, üstəlik jurnalın çapı, oxunması və saxlanması kimi məsələlər də daha rahat həllini tapır. Yadımdadır ki, 1998-ci il iyulun 6-da 16 səhifəlik jurnalın üz qabığına iri hərflərlə "Dünya məktəbi. Bəli, Xəzər Universiteti öz məktəbini açmağı qərara alıb!" yazıldı...

1998-ci ilin payızında (54-cü sayı) "Xəzər Xəbər" üz qabığı rəngli olmaqla ayda iki dəfə çıxmağa başladı. Knyaz Aslan baş redaktorun müavini oldu, tərtibatçı-rəssamımız Rafiq Əbdülrəhimov və Vahid Ömərli işi heyətə daxil oldular. 1999-un ortalarından jurnalın həcmi artmağa başladı: 20, 24, 32, 36 və nəhayət, 40 səhifədə stabilləşdi. 2003-cü ilin aprel sayı ortası şəkilli (hər sayı üçün öz şəkli olan) mavi üzlə çıxdı; bu forma uzun müddət davam etdi. 2008-ci ilin sentyabr ayında təcrübəli jurnalist Əlirza Balayev baş redaktor müavini kimi işə başladı. Nəhayət, 2010-cu ildə "Xəzər Xəbər" də daha bir yenilik baş verdi: jurnalın 80 səhifədən ibarət və qismən rəngli olmaqla ayda bir dəfə (ildə 11 sayı olaraq) nəşr olunması qərara alındı.

"Xəzər Xəbər" bir tərəfdən dünyada baş verənləri, təhsil, elm, mədəniyyət və siyasət xəbərlərini dərc edən, digər yandan müəllim və tələbələrin yaradıcılıqlarını, ümumiyyətlə həyatımızı güzgü kimi əks etdirən, yeri görünən bir jurnala çevrildi.

2015-ci ilin yanvar ayında 336 sayılı "Xəzər Xəbər" işıq üzü görür. 20 yaşın mübarək, sevimli "Xəzər Xəbər"!

Hamlet İsaخانlı

"XƏZƏR XƏBƏR" JURNALININ REDAKSİYASINA

Kütləvi informasiya vasitələri tipologiyasında jurnallar əvəzəlməz yeri və rolu olan mətbu vasitələr sayılır. Lakin mediamızın bitib-tükənməyən qayğılarına, spesifik yaşantılarına, gərgin axtarışlarla dolu həyatında duruş gətirmək, eyni zamanda cəmiyyətdə özünü təsdiqləmək heç də hər jurnala nəsib olmur. "Xəzər Xəbər" isə çoxlarından fərqlənməklə özünə düşən missiyanı uğurla yerinə yetirməkdədir. Bunu şərtləndirən amillər göz önündədir.

Əvvəla, "Xəzər Xəbər" ölkənin ali məktəblərində buraxılan dərgilər arasında yeganə elmi-kütləvi və ədəbi-publisistik jurnaldır. Lakin məxsusi çalara mövzu zənginliyinin, janr rəngarəngliyinin, dərin fikir və ifadələr palitrasının cinahdaşlığı onun dəyər sərhədlərini universitet çərçivəsindən çıxararaq ictimailəşdirib. Bax, buna nail olmaq jurnalistikada hünərdir.

İkincisi, "Xəzər Xəbər" in maarifləndirici funksiyası da bir ali məktəb həddüdləri ilə məhdudlaşmır. Azərbaycan, türk, ingilis, rus dillərində olan materiallarda Azərbaycan həqiqətləri barədə bilgilər verir. Bunun nə dərəcədə vacibliyinin dərki üçün müstəqil dövlətimizin hər bir vətəndaşının, hər bir qurumunun qarşısında duran ən ümdə vəzifələrə nəzər salmaq kifayətdir.

Üçüncüsü, "Xəzər Xəbər" mətbu mühitimizə 17 il əvvəl qədəm qoyub. Özünü təsdiqinin başlıca meyarlarından biri də jurnalistika məktəbi kimi formalaşmasıdır. Jurnalın əməkdaşları sözlün, sənətin qədr-qiyətini bilən, yaradıcılıq məsuliyyətini əməli fəaliyyətində nümayiş etdirən istedadlı qələm sahibləridir. Nəşrlə mütəmadi əlaqə saxlayan müəlliflərin isə əksəriyyəti beynəlxalq aləmdə kifayət qədər tanınan insanlardır.

Əflatun Amaşov,
Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri
("Xəzər Xəbər" in 300-cü nömrəsi
münasibətilə təbrikdən)